

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

№ 13 (142), ВЕРАСЕНЬ 2012 ГОДА

Беларусь,
твой народ
гатакаецца
Залатыстага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

ДЭМАКРАТЫЧНЫЯ ВЫБАРЫ ЁЛАДАМ НЕ ПАТРЭБНЫ

У ходзе парламенцкай кампаніі зноў выявілася негатыўнае стаўленне цяперашняй улады да дэмакратычных працэсаў у Беларусі. Чыноўнікі яшчэ раз паказалі грамадству, што яны не толькі баяцца дэмакратычных выбараў, але і ўвогуле баяцца свабоднага волевыяўлення беларускага народа.

Падобна на тое, што галоўная задача рэжыму – не дапусціць у парламент ніводнага дэпутата, абранага народам, акрамя зацверджаных 110 прызначэнцаў асабістага спісу Аляксандра Лукашэнкі. Гэта было відавочна ад самага пачатку кампаніі ўжо на этапе рэгістрацыі. Толькі 60 былых і дзейных кандыдатаў вырашылі зноў падоўжыць сваё камфортнае існаванне ў “Палатцы”. Асабіста старшыня Лідзія Ярмошына вымушана была прызнаць, што збіраць подпісы становіцца ўсё на-много цяжэй, чым у мінулыя гады. Выбаршчыкі мала цікавяцца ходам кампаніі. Да таго ж Аляксандр Лукашэнка заявіў, што апазіцыя – гэта пятая калона, якая дзейнічае ў інтарэсах пэўных сіл за межамі нашай краіны. Разам з тым ён падкрэсліў, што той кандыдат, які не верыць у сваю перамогу, не павінен вылучацца. Але і байкот на яго думку таксама недапушчальны, бо ён можа “перакуліць краіну”. Цікава, а хто выбаршчыкам 18 гадоў убываў у галовы, што ў краіне толькі адзін чалавек мае неабмежаванае права за-

ймацца палітыкай, а дэпутаты павінны латаць дзіравыя дахі ды раздаваць пустыя абяцанкі? Хто падмяніў заканадаўчую палітыку парламента дэкрэтамі і прымусіў дэпутатаў адзінадушна галасаваць за іх?

Выбаршчыкі разумеюць, што Палата прадстаўнікоў пазбаўлена кіраўніком краіны паўнамоцтваў, таму і лічаць усе выбары фарсам, акрамя прэзідэнцкіх. На думку большасці людзей, менавіта на прэзідэнцкіх выбарах вырашаецца лёс народа і краіны.

Звычайна ў любой выбарчай кампаніі ў еўрапейскіх краінах грамадскае жыццё актывізуецца на ўсіх узроўнях, паўсюдна ідуць гарачыя дыскусіі, праводзяцца дэбаты, пасяджэнні палітычных партый, сустрэчы з кандыдатамі ў клубах выбаршчыкаў. А ў нашай рэспубліцы пануе цішыня. Еўрапейскія назіральнікі місіі АБСЕ адзначылі, што ў Беларусі “не вельмі прыкметна, што ідзе выбарчая кампанія”. І сапраўды, чаму яна павінна быць, калі сам Аляксандр Лукашэнка адразу заявіў, што ён у гэты час “вельмі далёкі” ад

перадвыбарчай кампаніі. Такім чынам кіраўнік краіны загадзя даў зразумець, што вынікі выбараў прадвызначаныя, і засталася толькі фармальна аформіць кандыдатаў на пасаду.

Аднак існуюць даволі важкія аргументы, які могуць паламаць сцэнар уладаў. Па-першае, якая б апазіцыя не была слабая, рэжым усё роўна баіцца актыўнага ўдзелу апазіцыянераў у выбарчай кампаніі. Інакш чым можна растлумачыць перашкоды, створаныя арганізатарамі кампаніі на чале з Ярмошынай? Занадта вялікай колькасці кандыдатаў было адмоўлена ў рэгістрацыі па прычыне нязначных памылак у падпісных лістах і дэкларацыях.

Па-другое, байкоту ўлады баяцца яшчэ больш. Справа ў тым, што яшчэ з савецкіх часоў татальная яўка на выбарах – паказчык падтрымкі дзейнай улады. Нездарма ў БССР камуністы штучна выводзілі лічбу да 99,9%. Таму калі большасць грамадзян не прыйдуць на ўчасткі гэта будзе ударам па аўтарытэт кіраўніка краіны,

падзенне народнага даверу да ўсёй сістэмы – створаннай ім вертыкалі ўлады. Гэта азначыла, што вертыкаль улады і на гэты раз будзе ўсімі сіламі заганаць людзей на ўчасткі падчас датэрміновага галасавання, выкарыстоўваючы адміністрацыйны рэсурс.

Фармальна законам байкот незабаронены. Усе суб’екты выбарчага працэсу маюць права займацца любым відам выбарчай агітацыі, у тым ліку агітаваць за байкот, калі яны лічаць гэта неабходным. Аднак старшыня ЦВК Ярмошына і яе намеснік Лазавік заявілі, што непажадана кандыдатам байкатаваць выбары за дзяржаўныя грошы. Таму ў большасці акругаў не адбыліся тэледабаты, кандыдатаў не дапускалі да выступлення. А падачка ў выглядзе бясплатнага тэлевізійнага эфіру на некалькі хвілін выглядае проста здзекам над дэмакратыяй. У выніку атрымліваецца, што ўлада баіцца не толькі апазіцыі, але і дэмакратычных выбараў, і ўсяго беларускага народа.

Аляксандр Шчамлёў.

ЗВАРОТ КАНДЫДАТА

СВАБОДУ ПАЛІТВЯЗНЯМ, А ГАЛАСЫ ЛІЧЫЦЬ РАЗАМ!

Шаноўныя грамадзяне, сябры!

Наша партыя БНФ абумоўлівала свой удзел у выбарнай кампаніі 2012 году двума умовамі: вызваленнем і рэабілітацыяй палітычных вязняў, а таксама сумесным падлікам галасоў праз уключэння нашых прадстаўнікоў у выбарчыя камісіі.

Выкананне гэтых умоў з’яўляецца карысцю для беларускага народу, але чыноўнікі рэжыму ўспрымаюць гэтыя умовы, як пагрозу для свайго бескантрольнага панавання.

Гэта з’яўляецца карысцю для народа, бо пры вызваленні палітвязняў з іх рэабілітацыяй, пры правядзенні чеснага падліку галасоў для Беларусі будзе адкрыта брама да прамых замежных інвестыцый, крэдытаў, якіх краіне катастрофічна не хапае для мадэрнізацыі эканомікі. А ў канчатковым варыянце – пад’ёму дабрабыту грамадзян, які абрынуўся ў тры разы ў выніку некампетэнтных, злачынных дзеянняў улады ў 2010-2011 гадах.

Толькі кіраўніцтва рэжыма не пайшло на крокі ў інтарэсах беларусаў, а працягвае трымаць за кратамі: кандыдата ў прэзідэнты Мікалая Статкевіча, прэтэндэнта на Нобелеўскую прэмію міра Алёся Каваленку, моладзевага лідэра Зміцера Дашкевіча – усяго 15 чалавек. Таксама мясцовыя улады не ўключылі ніводнага прадстаўніка дэмакратычных кандыдатаў ва ўчастковыя камісіі.

Мы выкарысталі магчымасці звароту

да выбаршчыкаў пад час тэле- і радыёпрамоў, звярнуліся да вас з праграмай са старонак раённых выданняў. Аднак рэжым не прадэманстраваў гатоўнасці вызваліць палітвязняў, правесці свабодных выбары.

У гэтых умовах я падтрымліваю рашэнне Сойму БНФ аб зняцці кандыдатаў і заяўляю аб сваім зняцці з так называемай выбарнай кампаніі ў Палату прадстаўнікоў па Віцебскай сельскай акрузе №21.

Мужным крокам для выбаршчыкаў будзе адмова ад удзелу ў галасаванні. лепш займіцеся сваімі хатнімі справамі, схадзіце па грыбы 23 верасня. Але калі чыноўнікі прымусяць вас наведваць участак для галасавання, то прагаласуйце супраць усіх.

Мы будзем працягваць барацьбу, каб народ меў магчымасць абіраць уладу на свабодных, дэмакратычных выбарах. Слава героям! Жыве Беларусь!

Леанід Аўтухоў,
кандыдат па Віцебскай сельскай
акрузе №21.

КРЫМІНАЛ

БРАТ ЗАБІЎ БРАТА

Паводле паведамлення прэс-службы МУС, ва ўласным доме ў гарадскім пасёлку Шуміліна быў знойдзены труп мужчыны. Папярэдне ўстаноўлена, што падчас сумеснага распівання спіртных напояў паміж братамі завязалася сварка. 44-гадовы мужчына пачаў збіваць свайго 42-гадовага брата, які ад атрыманых траўмаў сканаў.

Варта адзначыць, што ў раёне выпадкі боек паміж родзічамі адбываюцца рэгулярна, нярэдка блізкія людзі ў сварках хапаюцца за нажы або сякеры.

ПАДАЗРОНЫ Ў ЗАБОЙСТВЕ ЗАТРЫМАНЫ

Ноччу на полі быў знойдзены труп вартуаўніка аднаго з прадпрыемстваў Шумілінскага раёна. На целе загінутага – мясцовага жыхара 1953 года нараджэння былі колата-рэзаньня раненні шыі і грудной клеткі. Ужо праз некалькі гадзін, дзякуючы высокапрафесійнай аператыўнай рабоце групы следчых з вобласці і супрацоўнікаў міліцыі раёна быў устаноўлены і затрыманы падазроны ў цяжкім злачынстве. Ім аказаўся непаўналетні жыхар Шумілінскага раёна. Па дадзенаму факту заведзена крымінальная справа. Вядзецца вышук і працягваецца праца па зборы доказаў, праводзіцца апытанне сведак.

ДУХОЎНАСЦЬ

Драўляная каплічка

У вёсцы Слабада, што на тэрыторыі Мікалаёўскага сельсавета паўстала новая капліца. Гэта невялікае збудаванне замяняе мясцовым вернікам каталіцкі касцёл. Цяпер маленькая святыня збірае прыхажан з навакольных вёсак на малітвы.

Гісторыя будаўніцтва капліцы пачынаецца з ідэі вясковага майстра Анатоля Прыгуна. Яшчэ пяць гадоў таму ён распрацаваў уласны праект, а прыхажане збіралі сродкі. Сабраных грошай, аднак, хапіла толькі на дзверы і аконныя рамы. Але майстар не сядзеў склаўшы рукі: выкупіў участак лесу, нарыхтаваў бярвенняў, распілаваў. Паставіў зруб і абшыў яго дошкамі: амаль цэлы год даводзіў каплічку да ладу.

Маленькая драўляная святыня можа змясціць усіх каталіцкіх вернікаў, якія ўжо прыходзілі сюды адзначаць святыя дні на Дзяды, па Троіцу, на Задушны дзень. У гэтыя святы да іх прыязджае ладзіць службу ксёндз з Бешанковічаў.

Так склаўся гістарычна, што капліцы ўзводзяць на могілках. Па даўняй тутэйшай традыцыі тут ушаноўваюць памяць тых, хто пайшоў з жыцця, а святары праводзяць набажэнствы. Ксёндз Славамір, які прыязджаў з Бешанковічаў, ужо асвятляў капліцу. А слаўнага майстра Анатоля Прыгуна доўга будуць памятаць і шанаваць удзячныя прыхажане.

Алесь Прыбрэжны.

“СВІТАНАК” У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спамаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitanak.html>, што у каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Сьвітана» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Рэдакцыя «Сьвітана» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.

• Калі парушаны вашы правы спажываца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Сьвітана».

• Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неаб’явых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

Наколькі гатовы да ацяпляльнага сезона?

Не за гарамі зіма, і добрыя гаспадары ўжо даўно паклапаціліся аб захаванні цяпла ў сваім жыллі. Вядома, што камунальшчыкі раёна павінны працаваць у адпаведнасці з планам падрыхтоўкі да асенне-зімовага перыяду. Гэта маштабная работа патрабуе шмат часу і намаганняў. Аднак на сённяшні дзень нельга з упэўненасцю сказаць, што жыллёва-камунальная гаспадарка Шуміліншчыны гатова да зімы. Наперадзе – даволі значны аб’ём работ, а фінансы абмежаваныя.

Варта заўважыць, што ўвага падрыхтоўцы да наступнага ацяпляльнага сезону заўжды павінна пачынацца адразу пасля заканчэння папярэдняга. Прычым ступень гатоўнасці да ацяпляльнага перыяду павінна быць з запасам трываласці: як паказала мінулая зіма, вытворчыя і жылля аб’екты раёна не застрахованы ад вельмі нізкіх тэмператур паветра.

Менавіта таму падрыхтоўка аб’ектаў гаспадарання вядзецца ў паскораным рэжыме. Асноўнае – работы па замене і рамонтных цеплавых сетак, абсталявання кацельняў і саміх кацельняў, падрыхтоўка цэнтральных цеплавых пунктаў, водаправода, каналізацыі, добраўпарадкавання, падпісанне пашпартаў гатоўнасці, праверка прыбораў уліку. Адзін з самых значных момантаў падрыхтоўкі да зімы – уцяпленне цеплатрас. Вялікі аб’ём работы трэба было выканаць за жнівень: ўцяпліць каля 800 метраў цеплатрасы. Да таго ж наспей капітальны рамонт цеплавых сетак ў

Обалі. Аднак дакладныя графікі работ зрываюцца з-за недахопу фінансавання. Да прыкладу, да сярэдзіны жніўня трэба было адрамантаваць больш за тры з паловай кіламетры трасы, а зроблена каля паўтара. Праўда, з вобласці было выдзелена 1 мільярд 600 мільёнаў рублёў дадатковых грошай, але яны засталіся толькі на паперы. Таму рамонт сетак работнікамі жыллёва-камунальнай гаспадаркі вядзецца за кошт арганізацыі. Частковая замена сістэмы ацяплення праводзілася на цэнтральных вуліцах райцэнтра. Дзесьці 50 метраў састарэлых труб цепласетак на больш сучасныя замянілі на вуліцы Ленінскай, а на Юбілейнай прыступілі да замены 40 метраў цеплатрасы і 20 метраў труб гарачага водазабеспячэння.

Цяпер трэба працягваць работы па падрыхтоўцы да эксплуатацыі ў зімовых умовах жыллёвага фонду: рамонтуюцца дахі, пад’езды шматкватэрных дамоў, замінваюцца вокны, уцяпляюцца падвальныя памяшканні. Як аказалася, гэта праца на

працягу года была запушчана. Адных толькі дахаў трэба адрамантаваць 1350 квадратных метраў. І ў гэтым выпадку ўстаноўлены тэрміны прайшлі, а цяпер работнікі камунгасу вымушаны працаваць на ўсіх проблемных участках.

Апроч таго, немалы аб’ём работы зроблены па прамыўцы сістэмы цеплазабеспячэння. Сістэму ацяплення ўжо агледзелі і прамылі на пятнаццаці прадпрыемствах і арганізацыях Шуміліна, у тым ліку падрыхтавалі да зімы і трыццаць дамоў. Усе кацельні, што знаходзяцца на балансе камунгаса ў асноўным гатовы да ацяпляльнага сезона. Аднак тры пяць школьных кацельняў, якія сёлета перадалі – патрабуюць аб’ёмнага рамонт.

Важны напрамак работы – стварэнне запасаў мясцовых відаў паліва. Вялікую патрэбу ў дровах і шчапе маюць бюджэтыя арганізацыі. А ўвогуле па нарыхтоўцы мясцовых відаў паліва задана павінна быць выканана ў поўным аб’ёме. Ва ўмовах нестабільнасці цэн на газ не-

абходна выкарыстоўваць тыя віды рэсурсаў, якія маем. Пакуль што планавае заданае выканана на 30% (да 1 кастрычніка павінна быць 80%). Ды і чарга на дровы ў шумілінскім філіяле “Віцебскаблпаліў” зноў павялічылася на два месяцы наперад – зрывае графікі пастаўкі Шумілінскі лясгас. Трэба дадаць, што з улікам мінулай халоднай зімы сёлета больш заказаў з боку насельніцтва. Праўда з торфабрыкетам сітуацыя больш стабільная.

Па ўсёй бачнасці неабходна адзначыць, што да халадоў камунальная гаспадарка ўсе аб’екты поўнасцю яшчэ не падрыхтавала. А на некаторых участках было неапраўданае прамаруджванне. Краўніцтва жыллёва-камунальнай гаспадаркі на чале з Іванам Штуро спадзяецца, што інтэнсіўнымі тэмпамі паспеюць рэалізаваць заплаваныя мерапрыемствы. Ужо вызначаны накірункі, што неабходна зрабіць у бліжэйшы час, каб навярстаць упущанае.

Алесь Шумскі.

З ЗАЛЫ СУДА

АБАРАНІЛІ АД БАЦЬКОЎ

Колькасць бязглуздых бацькоў вырасла настолькі, што ўжо стала невырашальнай праблемай дзяржаўнага ўзроўню. Цяпер з сіроцтвам пры жывых бацьках змагаюцца крайнімі метадамі. На днях суд Шумілінскага раёна на вызным пасаджэнні пазбавіў бацькоўскіх правоў жыхарку вёскі Слабада. Галоўная прычына – невыкананне бацькоўскіх абавязкаў з-за п’янства.

П’янства і алкагалізм – бяда многіх сем’яў. Больш за ўсё ад п’янства пакутуюць блізкія чалавека, які злоўжывае алкаголем. На жаль, у раёне стала больш сумных прыкладаў нядабайных сем’яў, пра якія раскаваць вельмі цяжка і горка.

Некалі і ў гэтай жанчыны была сям’я: муж, двое сыноў. Але зараз гэта ўсё ў мінулым.

Спачатку яны, як і ўсе вясцоўцы, працавалі, гадавалі дзяцей. Аднак з тым надарылася агульнае “захапленне” – спіртныя напоі.

Алкагалізм пачынаецца з бытавога п’янства. Глыбока памыляецца той чалавек, хто думае, што ніколі не стане алкаголікам, бо ведае меру і ў любы момант можа кінуць піць. Гэта памылковая думка, характэрная для большасці людзей, у якіх ужо сфарміравалася цяга да алкаголю. Калі б кожны, хто злоўжывае алкаголем, па сваёй волі кідаў піць, то і не было б праблемы. Працягваючы ўжываць спіртное, яны робяць чарговы крок да бездані, з якой ужо немагчыма выбрацца.

Менавіта такі лёс напатакаў адну сям’ю з вёскі Слабада, якая перыядычна злоўжывала алкаголем. Паставілі на ўлік, далі тэрмін на выпраўленне. Аднак калі волі, як аказалася, хапіла ненадоўга. Пры гэтым абодва бацькі не абцяжарвалі сябе працай. Па некалькі дзён не выходзілі на работу. За гарэлкай не было калі думаць пра дзяцей, якія трапілі ў сацыяльна-небяспечнае становішча. Адпаведна і сродкаў для належнага ўтрымання малых бацькі не мелі. У доме не было належных умоў для нармальнага жыцця, дзе часта збіраліся дрэнныя кампаніі выпівох.

Камісія па справах непаўналетніх райвыканкама прызнала, што іх дзеці маюць патрэбу ў дзяржаўнай абароне. Дзяцей забралі ў сацыяльны прытулак.

Аднак маці па-ранейшаму хвалявала толькі адно пытанне: дзе ўзяць выпіць? З-за гэтай цягі па некалькі дзён знікала з дома і бадзяжнічала. На судзе жанчына паводзіла сябе абіякава – здавалася, што лёс дзяцей яе наогул не цікавіць. Праўда, бацька даў абяцанне глядзець за дзецьмі, які разам з ім жылі ў бабুলі з дзядуляй. Выходзіць так, што састарэлыя пенсіянеры ўзяліся выхоўваць сына і ўнукаў. Суд улічыў усе абставіны і пазбавіў бацькоўскіх правоў маці, пры гэтым пакінуў дзяцей бацьку. Магчыма гэта апошні яго шанс, каб сапраўды дайшло да галавы, як патрэбна жыць, а галоўнае – даказаць дзецям сваю бацькоўскую шчырасць.

С.Горкі.

У ЦЭНТРЫ УВАГІ

ЧЫМ ЖЫВЕ СЕЛЬСАВЕТ?

Апошні падворны абход у Каўлякоўскім сельсавеце выявіў як праблемы вясцоўцаў, так і недахопы ў рабоце мясцовай улады. Вынікі мерапрыемства разглядаліся на пасаджэнні райвыканкама з уладам прадстаўнікоў раённага кіраўніцтва.

Перадусім у пачатку жніўня раённая камісія агледзела шэраг вытворчых аб’ектаў і сацыяльна-культурных устаноў на тэрыторыі вёсак Польшчы і аграгарадка Крывое Сяло. Бадай што з першага погляду візіцёраў засталася прыемнае ўражанне ад убачанага. І сапраўды, за апошнія гады ў населеных пунктах адбыліся значныя станоўчыя змяненні. Стала больш парадку і чысціні на зямлі, прылеглай да аб’ектаў гаспадарання, жылых дамоў. Адбыліся зрухі да лепшага і ва ўсведамленні людзей, іх інфармаванасці, цягі да больш камфортных бытавых умоваў пражывання. Гэта было бачна і па аналізе зваротаў ад насельніцтва – людзі скардзіліся найбольш на праблемы камунальнага характару. Увогуле, адказнасць за арганізацыю работы са зваротамі грамадзян ускладзена на старшыню і

кіраўніка спраў сельвыканкама. Да таго ж работа са зваротамі павінна праводзіцца таксама па заяўным прынцыпе “адно акно”. Часцей за ўсё вясцоўцы часта звяртаюцца за дакументамі аб пацвярджэнні наяўнасці прысудзібнага ўчастка і дамашняй гаспадаркі для рэалізацыі прадукцыі. Бываюць і звароты па афармленні завяшчанняў, даверанасцей па вядзенні спадчынных спраў, на атрыманне пенсій, аб сапраўднасці подпісаў.

На момант праверкі быў зарэгістраваны 21 зварот, 15 з якіх былі вырашаны станоўча. На кантролі тыповыя праблемы вясцоўцаў, якія для іх ніколі не бываюць дробязямі. Насельніцтва Каўлякоўскага сельсавета старэй і вымірае, а маладыя з’язджаюць. У мясцовай школе-садзе засталася ўсяго 21 дзіця. Хто, як не сельскі Савет, паклапоціцца пра абмалот зерне-

вых на сотках пенсіянераў, нарыхтуе ім дроў, адрамантуе калодзежы? На жаль, не ўсё зрабіць дазваляюць фінансавыя магчымасці. Насцярожваюць кіраўніцтва і антысацыяльныя паводзіны вясцоўцаў. На відэазапісах з вясковага жыцця было бачна, як некаторыя калгаснікі з самай раніцы тоўпяцца каля крамы, каб набыць доўгачаканую бутэльку “чарніла”, а пасля чаго збіраюцца на працу.

Ёсць над чым задумацца і раённым вертыкальшчыкам. Не сакрэт, што раз вясковы люд хоча мець усе даброты жыцця на ўзроўні з гараджанамі: і дастойную зарплату, гандаль і медыцынскае абслугоўванне, цяпло і чыстую ваду, добра заасфальтаваныя вуліцы і дарогі. Аднак за якія сродкі гэта магчыма вырашыць на мясцовым узроўні?

Я. Вайтовіч.

ЗНАКАМІТЫЯ ЗЕМЛЯКІ

ПАЭТ НЕ СПЫНЯЕЦЦА Ў СВАЁЙ ТВОРЧАСЦІ

Раённая камісія правяла агляд храмаў Шуміліншчыны. Мэта членаў камісіі, у якую ўваходзілі прадстаўнікі санітарнай, прыродаахоўнай і іншых службаў – ацаф У Глыбокім урачыста прайшоў Дзень беларускага пісьменства. На галоўнай пляцоўцы свята адбылося ўзнагароджванне пісьменнікаў-пераможцаў Рэспубліканскага конкурсу на лепшы літаратурны твор. У розных намінацыях былі адзначаны некалькі літаратараў, сярод якіх быў і наш вядомы зямляк паэт Алес Салтук. ніць тэхнічны стан мясцовых культурных аб’ектаў.

Год кнігі крочыць па рэспубліцы. Беларускае жывое, адметнае, сакавітае слова і сёння з’яўляецца невычэрпнаю крыніцай для тых, хто любіць беларускую літаратуру і ганарыцца родным словам. І нашым мясцовым чытачам яшчэ раз нагадаў пра сябе славу зямляк Алес Салтук, які са зборнікам вершаў “Дзве зары” стаў пераможцам Рэспубліканскага літаратурнага конкурсу “Лепшы твор 2011 года” у намінацыі “Паэзія”. Паэту быў уручаны дыплом і ганаровы знак-сімвал “Залаты купідон”.

Вядома, што некаторы час Салтук працаваў

уласным карэспандэнтам абласной газеты «Віцебскі рабочы» ў Глыбокім, дзе сёлета адбывалася наша галоўнае літаратурнае свята і дзе ён меў дачыненне да стварэння мясцовага літаратурнага аб’яднання “Далягяды”.

Не сакрэт, што ўжо не толькі пісьменнікі з кнігалюбамі, але і ўся сапраўдная інтэлігенцыя заклапочана, калі не сказаць больш, агрэсіўным наступствам камп’ютарных тэхналогій на кнігу, як на духоўную субстанцыю. Аднак паэт упэўнены, што кніга была, ёсць і будзе. У Бібліі сказана, што слова дадзена ад Бога. Таму кніга для яго – і лепшы ся-

бар, і лепшы настаўнік, і лепшы спадарожнік у жыцці. Адносіны да яе не мяняюцца і не змяняцца ніколі ўжо пры ўмове, што гэта не чытво, якім сёння спрэс загрузшаны вялікія і малыя кнігарні.

Калі характарызаваць творчасць Салтука, то трэба адзначыць, што яна прасякнута любоўю да роднай зямлі, да тых куткоў, якія сталі дарагімі яму. А гэта і Шуміліншчыны таксама, бо ён тут нарадзіўся і пачаў пісаць першыя вершы яшчэ ў

школьныя гады. Асноўныя матывы яго паэзіі – любоў да Радзімы, роднай зямлі,

гераічная памяць беларускага народа, клопаты і трывогі нашых дзён, пачуцці

сяброўства і кахання, няпростыя чалавечыя адносіны. Літаратуразнаўцы сцвярджаюць, што ў сваіх вершах Алес Салтук выкарыстоўвае нацыянальную

паэтычную стылістыку. Як прыклад, верш “Беларусы”, створаны па паэтычных канонах Янкі Купалы: “Штурхалі нас і распіналі на дыбах, плахах і крыжах. Мы з нежывых уваскрасалі з вялікай помстаю ў вачах!”

Алесь Прыбярэжны.

НАШЫ ЧЫНОЎНІКІ

...ИХ СТАБИЛЬНОСТЬ

ПОКА ТОЛПЫ ЖЕЛАЮЩИХ СТАТЬ ДЕПУТАТАМИ ОБЕЩАЮТ НАМ, ПОЛУЧИВ МАНДАТ, БЕЗЗАВЕТНО БОРОТЬСЯ ЗА ИНТЕРЕСЫ ЛЮДЕЙ, ВЛАСТЬ ПОДГОТОВИЛА ДЛЯ НОВОГО «ПАРЛАМЕНТА» ТЕСТ НА ВЕРНОСТЬ ПРАВЯЩЕМУ КЛАНУ.

В Палату представителей в начале сентября поступила на утверждение новая редакция закона о государственных пособиях семьям, воспитывающим детей. Законопроект подготовлен в духе неизменной заботы государства о том, чтобы люди со своими проблемами не мешали реализации грандиозных планов действующей власти.

В частности, предлагается упразднить надбавки к пособиям, которые получали матери-одиночки, и отменить выплату пособий на детей старше трех лет, хотя они и раньше назначались только малообеспеченным семьям.

Давнее обещание привязать размер пособия по уходу за ребенком к средней зарплате по стране, что преподносилось как революция, на деле существенно не улучшит материальное положение молодых семей. Потому что это звучало красиво — «привязать к средней зарплате». Но если речь идет всего-то о 35% этого самого заработка, да еще и не для всех и из расчета за предыдущий квартал, то актуальным остается во-

прос: «Как прожить?»

Ну а теперь вопрос к кандидатам от власти, которые дружно рассказывают, что они — в отличие от представителей оппозиции — не болтуны, а люди дела. Кто из вас осмелится проголосовать против этого закона?

Вопрос к действующим «депутатам», которые желают продлить свои полномочия и баллотируются на новый срок. Кто из вас осмелится сообщить своим избирателям, что одним из первых законов нового «парламента» станет решение отобрать повышенные пособия на детей у матерей-одиночек?

Уверена, что никто не осмелится. А когда дойдет дело до голосования, то дружно нажмут кнопки «за» и еще сделают нас всех идиотами: мол, как люди ответственные они, депутаты, голосуют за экономию государственных средств, а критики из оппозиции просто своими злобными нападениями хотят дестабилизировать ситуацию в стране.

У нас ведь так: если у матерей-одиночек деньги отобрать, на детей сэкономят, то тут решитель-

ности и государственной воли достаточно. А когда недавно стало известно, что на машину для председателя Ельского райисполкома местный бюджет готов выложить более 70 тысяч долларов, то никто и не вспомнил о необходимости экономить, никто и не подумал возмутиться. Оказывается, это вполне скромно и по статусу. Потому что приоритеты государственного управления много лет стабильны: не власть для народа, а народ для власти.

Уже сейчас понятно, что каждый пятый будущий депутат Палаты представителей будет выходцем из обл- или райисполкомов. Лично изъявили желание перед пенсией получить депутатский мандат и право на повышенную пенсию девять председателей райисполкомов: Барановичского, Пружанского, Лепельского, Оршанского, Шарковщинского, Речицкого, Жлобинского, Щучинского, Клецкого. Если вспомнить, что в парламенте всего 110 мест, то это немало. А ведь помимо председателей в депутаты баллотируются их замы, начальники

управлений, отделов, иных исполкомовских структур. Вот и получается: каждый пятый (если не больше) депутат окажется бывшим вертикальщиком.

Разумеется, свои кабинеты эти люди оставляют не потому, что намерены добиваться серьезных перемен. Не потому, что они вдруг прозрели и осознали... Не потому, что они вдруг увидели, что система управления, к созданию и функционированию которой они приложили руку, завела в тупик, не позволяет государству Респуб-

лика Беларусь развиваться. Сделав ставку на «сильную власть», основанную на личной преданности правящему режиму и не зависящую от мнения избирателей, мы выпестовали уродца: чиновники уже не умевают в старых зданиях, им требуются все новые и новые кабинеты, а люди активные, молодежь просто уезжают из Беларуси, потому что не видят здесь для себя никаких перспектив. Чиновники своих детей тоже всеми правдами и неправдами отправляют за границу: если не на учебу и постоянное место

жительства, то хотя бы на работу в посольства.

Потому что надо быть извращенного ума циником, чтобы не понимать, что вся Европа живет лучше и богаче нас. У нас построено государство, в котором не хотят жить наши дети. У нас построено государство, в котором люди, всю жизнь отработавшие от зари до зари, боятся голодной старости.

У нас построено государство, от которого мы все время ждем какой-нибудь подлости и обмана. Но, я уверена, все эти предрейсполкомов, их замы и идеологи сейчас идут в депутаты именно для того, чтобы ситуация не менялась, чтобы все сохранялось так, как есть. Это и есть их пресловутая стабильность — чтобы отобрать детское пособие и впредь было можно, а переизбрать слугу народа, который по нищему району не стесняется разъезжать в супердорогом авто, никак нельзя. Я не пойду на эти «выборы». Мне такая стабильность не нужна.

Светлана Калинкина,
«Народная воля».

КУХАРКА В УГАРЕ

КАК ПРЕЗИДЕНТСКАЯ КУХАРКА УПРАВЛЯЕТ ГОСУДАРСТВОМ

З ВYSTУПУ КАНДЫДАТА Ё ДЕПУТАТЫ ПАРЛАМЕНТА УЛ.ПАДГОЛА ПА РАДЫЁ «СТАЛІЦА» 7 ВЕРАСНЯ 2012 Г.

“ГЭТА ПАРЛАМЕНСКАЯ КАМПАНИЯ – ПЕРШЫ ЭТАП ВЫБАРАЎ ПРЭЗЫДЭНТА. ... МЫ МУСІМ ВЫЙСЬЦІ З УСІХ САЮЗАЎ З РАСІЯЙ І ЎСТАЛЯВАЦЬ ДЭМАКРАТЫЮ... АЛУКАШЭНКА СКАЗАЎ, ШТО ХОЧА БУДАВАЦЬ З НАШАЙ КРАІНЫ АГУЛЬНЫ ДОМ З РАСІЯЙ. ГЭТА ІНТЭРНАТ ЦІ, ПА-РУСКУ – “ОБЩЕЖИТИЕ”. Я СУПРАЦЬ. БЕЛАРУСЬ – НАШ ДОМ... ТРЭБА ЎСТАЛЯВАЦЬ МЯЖУ З РАСІЯЙ, І МЫ СТАНЕМ ЖЫЦЬ БЯСЬПЕЧНА, ЯК ЖЫВУЦЬ ЛЮДЗІ Ў ЭУРОПЕ. А З ЭЗ ТРЭБА ЎВЕСЬЦІ БЯЗВІЗАВЫ РЭЖЫМ”.

БТ 9 сентября 2012. Председатель ЦИК Л.Ермошина: «Большинство кандидатов ничего не говорит о нуждах избирательного округа. Они абсолютно не доводят до избирателей те небольшие дела, которые они будут стремиться сделать, находясь в парламенте для жителей небольших городов, для районов, вообще областных центров. Ну, и для отдельных округов города Минска. Это насущные интересы граждан и это волнует их более всего. Такое ощущение, когда слушаешь некоторых, что мы участвуем в выборах президента. Вплоть до того, что глобальные проблемы вплоть до того междонародных отношений с крупными странами. Я хотела бы приблизить кандидатов, прежде всего к народу. Быть проще. Люди к ним потянутся и это будет тот самый успех на выборах, к которому они стремятся».

С сайта парламента Республики Беларусь: функции Палаты представителей:

- рассмотрение проектов законов
- назначение выборов Президента
- одобрение кандидатов, назначаемых Президентом на пост Премьер-министра
- оценка работы правительства
- инициация вотумов недоверия, если это необходимо

<http://www.belarus.by/ru/government/parliament>

НАША ГІСТОРЫЯ

ВАЙСКОВАЯ СЛАВА І БЯССЛАЎЕ ГІСТОРЫКАЎ

8 ВЕРАСНЯ — ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАЙ ВАЙСКОЙ СЛАВЫ. ВІНШУЕМ УСІХ АБАРОНЦАЎ АЙЧЫНЫ!

8 верасня 1514 года нашы продкі перамаглі ў адной з самых слаўных бітваў — пад Оршай. На пачатку 90-х у гэты дзень вайскоўцы прымалі ўрачыстую прысягу на вернасць Беларусі. За Лукашэнкам свята стала нефармальным, а нават пераследаваным.

З нагоды свята перадрукоўваем класічны артыкул нашага выдатнага гісторыка Генадзя Сагановіча «Вайсковая слава і бясслаўе гісторыкаў».

У нашай даўняй гісторыі няма іншай падзеі, якая б стала падобным сімвалам і выклікала столькі ж вострых баталій, як бітва пад Воршай. Гэта вялікая перамога над намога бальшым маскоўскім войскам, здабытая ў абарончай вайне, на сваіх землях і сваёй жа арміяй, кіраванай сваім (праваслаўным!) гетманам.

Пачынальнікі беларускай нацыянальнай гістарыяграфіі бачылі ў ёй лепшы доказ гістарычнай нятоеснасці беларусаў і вялікарусаў. А для гісторыкаў расейскіх, наадварот, яна была ці не самай «нязручнай» падзеяй, што ніяк не ўпісвалася ў канцэпцыю «адзінага славянарасійскага народу».

Вось жа стаўленне да гэтай бітвы ў самой Беларусі і вызначалася змаганнем расійскага бачання з беларускім. Пасля разгрому «нацдэмаўскай»

гістарыяграфіі і ўсталявання савецкай гістарычнай дактрыны Ворша была табуяванай тэмай, — да абвяшчэння дзяржаўнага суверэнітэту Беларусі.

Толькі тады «забытая» сеча вярнулася ў падручнікі, была ацэнена як «вялікая перамога» ваяроў, што «баранілі незалежнасць сваёй дзяржавы, свае хаты і сем’і». У першай палове 1990-х гадоў, пры хоць якой дэмакратыі, пра Аршанскую бітву ў нас пісалася болей, чым пра якую іншую падзею айчынай гісторыі. І штогод колькасць публікацыяў пра яе ў перыёдыцы падвойвалася!

З прыходам А. Лукашэнкі ды яго курсам на рэінтэграцыю з Расіяй стаўленне да бітвы дыяметральна змянілася. Мясцовыя адэпты «трыадзінарускасці» зноў узяліся цвердзіць, быццам бітва пад Воршай не вартая і памяці, бо была... «братзабойчай». Трашчанок так і піша: войны Масквы супраць ВКЛ «нельга прадстаўляць як беларуска-рускія сутыкненні, у якіх рускі бок быў агрэсам», гэта — «зламыслиная фальсіфікацыя!» Дык кім жа тады быў «рускі бок»? у распацатых ім жа войнах?

Для цяперашніх трубадураў «Вялікай Расіі», які для іх ідэйных айцоў з XIX ст., межы «рускага» народа вызначала праваслаўе, таму, маўляў, агрэсія Масквы супраць Вялікага Княства была

справядлівай барацьбой за «ўз’яднанне» зямель Русі ў адной дзяржаве.

Але акурат Аршанская бітва і бурыць падобны тэзіс пра праваслаўе як падставу таго «адзінства» ды справядлівы характар войнаў «за ўз’яднанне». Вось жа ў XVI ст. для нашых продкаў было натуральным не толькі помніць пра перамогу пад Воршай, але і ганарыцца ёю. Праваслаўны летапісец дзякаваў гетману Астрожскаму за тое, што яго стараннямі «маскоўскага ворага пабілі», і ставіў маскавітаў у адзін шэраг з бусурманамі.

У эпоху жорсткага супрацьстаяння з Масквою сечу 1514 году часта згадвалі ў герайчным кантэксце, называючы «вялікай бітвай Аршанскай». Падзея, якая ўжо тады набыла сімвалічнае значэнне, вартая таго, каб быць ключавым топасам беларускага нацыянальнага наратыву. Таму эпоны заходнерусізму і стараюцца любым чынам затушаваць ці маргіналізаваць яе. То цвердзяць, быццам армію Астрожскага складала толькі польская і літоўская шляхта, а беларусы калі і былі, дык «паднявольныя», то што бітва не мела аніякага значэння...

Ніхто не скажа дакладна, якую частку пераможнага войска складалі вершнікі з Беларусі, але гэта не мае прынцыповага значэння. Прынцыповы факт масавага

ўдзелу ў бітве праваслаўнай беларускай шляхты (а пад Воршу прыйшло паспалітае рушанне з усіх земляў ВКЛ!) і тое рэха, якое яна выклікала ў тагачаснай Беларусі. Шляхта ж (а яна па вызначэнні не была «паднявольнай») незалежна ад этнічнага паходжання лічыла ВКЛ сваёй дзяржавай і бараніла, бо даражыла яго палітычным ладом.

Што ж да значэння, то хоць перамога і не стала вырашальнай у вайне, яна спыніла маштабны наступ маскоўскай арміі ўглыб краю і дапамагла вызваліць гарады Ўсходняй Беларусі, а ў далейшым — і паспрыяла развалу небяспечнага ваеннага альянсу Масквы з імперыяй Габсбургаў, які пагражаў існаванню ВКЛ.

Так што пафасныя словы падручніка пра абарону суверэнітэту зусім не беспадстаўныя. Менавіта бітве пад Воршай выпала асабліва роля ў фармаванні сучаснай беларускай тоеснасці. Ніводная іншая падзея не выклікае такога канфлікту ідэнтычнасцяў — беларускай і расійскай. У стаўленні да яе і выяўляецца, хто кім сябе ідэнтыфікуе. Для адных гэта «святая бітва за Бацькаўшчыну», для другіх — «эпізод унутрырускай міжусобицы». І звесці іх немагчыма.

Генадзь Сагановіч,
газета «Свабода» (2008).

СПАРТЫЎНЫ СКАНДАЛ

ГАСТРОЛІ ТЭАТРА АБСУРДУ Ў МАНЕЖЫ ДЛЯ ШТУРХАННЯ ЯДРА

ДЫРЭКТАР НАЦЫЯНАЛЬНАГА АНТЫДОПІНГАВАГА АГЕНЦТВА СЦВЯРДЖАЕ, ШТО ДОПІНГ У ЕЖУ НАДЗЕІ АСТАПЧУК ПАДСЫПАЎ ЯЕ ТРЭНЕР. НАСТАЎНІК, У СВАЮ ЧАРГУ, АБЯЦАЕ ЗМЯНІЦЬ ПРОЗВІШЧА ЯФІМАЎ НА ІДЫЁТ. САМА АСТАПЧУК НАЗЫВАЕ ЎСЁ ГЭТА ТРЫЗНЕННЕМ.

Нагадаем, што 5 жніўня Надзея Астапчук заняла на Алімпіядзе першае месца, штурхнуўшы ядро на 21 метр 36 сантыметраў. Але ўжо 13 жніўня стала вядома, што ў спробе беларускай лёгкаатлеткі выяўлены допінг. У выніку Міжнародны алімпійскі камітэт пазбавіў Астапчук статусу алімпійскай чэмпіёнкі, а ў Мінску пачалося разбіральніцтва, як забароненыя прэпараты патрапілі ў арганізм спартсменкі.

«Асцерагаючыся за недастаткова высокі вынік перад Гульнямі, ён дадаў у ежу спартсменкі забароненае рэчыва»

Праз месяц дырэктар Нацыянальнага агенцтва Аляксандр Ванхадла на прэс-канферэнцыі апублікаваў вынікі расследавання (цытуецца па TUT.BY):

Было вызначана і атрымана прызнанне трэнера Астапчук Аляксандра Яфімава аб тым, што 30 ліпеня пасля здачы апошняга допінг-кантролю, асцерагаючыся за недастаткова высокі вынік перад Гульнямі, ён дадаў у ежу спартсменкі забароненае рэчыва.

Выканкам Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі сумесна з дысцыплінарнай антыдопінгавай камісіяй нашага агенцтва прыняў наступныя рашэнні: «Улічваючы вынікі расследавання, тлумачэння спартсменкі, прызнання трэнера, згодна з палажэннямі Сусветнага антыдопінгавога кодэкса і антыдопінгавых правілаў Міжнароднай федэрацыі лёгкай атлетыкі дысqualіфікаваць трэнера Астапчук Аляксандра Яфімава на 4 гады. Улічваючы абставіны таго, што адбылося, поўнага няведання Астапчук аб тым, што яна прымала забароненыя рэчывы, мы палічылі сітуацыю выключнай (ёсць такое палажэнне ў кодэксе), а таксама адказнасць за знаходжанне забароненага рэчыва ў арганізме спартсменкі, прынялі рашэнне аб дысqualіфікацыі Астапчук на 1 год».

Дадзенае рашэнне аформлена і накіравана ў Міжнародную федэрацыю лёгкай атлетыкі. Менавіта гэтая арганізацыя прыме канчатковае рашэнне па факце парушэння.

«Я змяню прозвішча, Яфімаў на Ідыёта»

У той жа дзень Аляксандр Яфімаў заявіў «Еўрарадыё»:

- Не чытайце ў інтэрнэце і не глядзіце газет! Але я пакуль ад каментароў устрымаюся.

- Аляксандр Мікалаевіч, напісалі, што вы казалі, вы прызналіся ...

- Ага ... (саркастычным тонам. - Еўрарадыё)

- ... не быў упэўнены ў выніку, таму падсыпаў.

- Я змяню прозвішча, Яфімаў на Ідыёта. Больш пакуль каментавач не буду.

- Вы адмаўляеце, што самі падсыпалі допінг? Гэта няпраўду напісалі?

- Я ж не кажу, што адмаўляю. Я кажу, што проста змяню прозвішча. А больш пакуль каментавач не буду. Вось дачакаем-ся рашэння Міжнароднай федэрацыі, а потым будзем каментавач. Потым я скажу, што я казаў, а што я не казаў ...

«Чалавек мне маці замяніў пасля яе смерці»

У той жа дзень Надзея Астапчук пракаментавала новы паварот падзей у гутарцы з Goals.By:

- Не веру ва ўсё гэта. Я ехала ў Менск і толькі тады даведалася. Ведаю сітуацыю толькі па тым, што напісана ў прэсе. Гэта проста жах нейкі. А трызненне я каментавач не хачу.

- Не верыце, што такое магло адбыцца?

- Як можна ў гэта верыць? Чалавек мне маці замяніў пасля яе смерці. Усе гэтыя фармулёўкі смешныя. Не веру, што ён гэта мог зрабіць. Гэта нейкі абсурд поўны.

- Не размаўлялі яшчэ з Аляксандрам Мікалаевічам?

- Не, мяне гэтая навіна заспела ў дарозе. Ехала нікая наогул.

- У прынцыпе, верыце, што трэнера маглі проста прымусіць зрабіць такое прызнанне?

- Трэба разбірацца. Прайшоў нейкі расследаванне без мяне, знайшлі або прызначылі вінаватага, вырашылі за мяне, што я спорт пакінула. Для мяне сёння адкрылася шмат дзіўных рэчаў.

- Вашы далейшыя дзеянні?

- Для пачатку хачу з трэ-

нерам убачыцца. Праўда, пакуль не магу да яго нават датэлефанавацца. Усё гэта ў галаве не ўкладваецца. Што далей будзе, пакуль не ведаю.

Лухта для міжнароднай федэрацыі лёгкай атлетыкі

Ад гэтай гісторыі застаецца адчуванне катастрофічна дрэнна зрэжысаванага спектакля, сэнс якога складаўся ў тым, каб выклапатаць спартсменцы мінімальную дысqualіфікацыю. Але для гэтага трэба было знайсці «ахвярнага казла», які возьме ўсё на сябе і скажа, што сама Астапчук ведаць не ведала, што прымае допінг.

Як Яфімава вымусілі зрабіць «добраахотнае прызнанне», можна толькі здагадавацца. Трэнер Астапчук, вядома, не анёл. Але і не ідыёт. Менавіта таму ён не мог падсыпаць сваёй падапечнай прэпарат, які выявіла антыдопінгавая лабараторыя.

Каб даказаць гэта, дастаткова звярнуцца да слоў, сказаным Аляксандрам Ванхадла жніўня 13 «Прэсболу»:

- Дзіўна, што 30 ліпеня спартсменка нармальна прайшла кантроль, а ўжо 4 жніўня - няма ... Дысцыплінарная камісія выказала меркаванне, што яна магла прыняць прэпарат у прамежак з 30 ліпеня па 4 жніўня. Але я не бачу сэнсу ў аднакратным прыёме прымабалана, які знайшлі, так як гэта не той прэпарат, які дасць перавагу пры аднаразовым прыёме, ён не паспее падзейнічаць.

Яфімаў, які прапрацаваў шмат гадоў у вялікім спорце, не мог не ведаць гэтага. Таму, калі ён, «асцерагаючыся за недастаткова высокі вынік», падсыпаў Астапчук у ежу забаронены прэпарат, то відавочна нейкай іншай, хуткадзейнай і эфектыўнай.

Увогуле, справа шытая бялымі ніткамі - лінамі. Гэта відавочна нават неадмыслоўцу. Можна ўявіць сабе, якое ўражанне гэтая лухта зробіць на Міжнародную федэрацыю лёгкай атлетыкі, куды нашы дзеячы ўжо адправілі вынікі «расследавання». З прычыны такога фінта Беларусі можа пацярпець куды мацней, чым ад факту выяўлення допінгу ў алімпійскай чэмпіёнкі ...

Ігар Патапчук, «Салідарнасць».

ФІНАНСАВАЯ ПРАБЛЕМА

АБВАЛ САЛЬДА

САЛЬДА ЗНЕШНЯГА ГАНДЛЮ ТАВАРАМІ Ў ЛІПЕНІ ЗМЕНШЫЛАСЯ Ў 18 РАЗОЎ ПАСЛЯ ПРЫПЫНЕННЯ СХЕМАЎ ЭКСПАРТУ РАСТВОРАЛЬНІКАЎ І РАЗБАВІЦЕЛЯЎ.

Сальда знешняга гандлю таварамі ў ліпені склала ўсяго \$23,2 млн, знізіўшыся ў параўнанні з чэрвенем прыкладна ў 18,5 разу. Такія звесткі ўтрымліваюцца ў прэс-рэлізе Белстата аб гандлёвым балансе Беларусі ў студзені — ліпені 2012 года.

Згодна са свежымі звесткамі ведамства, аб'ём экспарту тавараў у ліпені 2012 знізіўся на \$266,9 млн — да \$ 3,95 млрд з \$ 4,22 млрд месяцам раней. У той жа час імпорт тавараў вырас на \$140,7 млн — з \$3,79 млрд у чэрвені да \$ 3,930 млрд у ліпені.

Усё гэта прывяло да абвальнага падзення становішча сальда знешняга гандлю таварамі да \$ 23,2 млн з \$430,8 млн

месяцам раней.

Тое, што адбылося можна растлумачыць прыкрыццём схемы экспарту растваральнікаў і змазачных матэрыялаў з расійскай нафты без выплаты экспертнай пошліны ў расійскі бюджэт.

Таксама неабходна ўлічваць, што ў ліпені яшчэ часткова ажыццяўляліся пастаўкі расійскай сыравіны для вытворчасці растваральнікаў і разбавіцеляў. У жніўні ж такія пастаўкі былі цалкам заблакаваныя, што яшчэ больш адаб'ецца на звестках па знешнегандлёвым сальда Беларусі за гэты месяц

dengi.onliner.by

ПРАМОВА КАНДЫДАТА

ХОПІЦЬ ЖЫЦЬ ПА-ЖАБРАЦКУ Ў“ОБЩЕЖИТИЯХ”!

Паважаныя грамадзяне, сябры!

Гэта парламенская кампанія – першы этап выбараў прэзідэнта.

Я перакананы, што беларусы, якія перамаглі гітлераўскі фашызм, мусяць і могуць жыць лепш, чым жывуць сёння немцы. Нашы бацькі і дзеды знайшлі волю і сілы, каб разграміць войскі дыктатара, а мы мусім дамагчыся самага лепшага жыцця ў сьвеце для нашых дзетак і ўнукаў. Ёсць хто супроць? Усе ЗА!

Чаму ж мы жывем горш за немцаў, горш за літоўцаў, палякаў, эстонцаў ды другіх эўрапейцаў? Адкаж прасты. Сёння Беларусь кіруюць з Крамля. Масква бачыць нас сваёй губерніяй. Мы мелі свае мыты-пошліны на легкавыя аўто, але як толькі нас завялі ў мытны хаўрус з Расіяй, нам іх значна падвысілі. Мы ў БНФ лічым, што трэба неадкладна адмяніць пошліны на легкавыя аўтамабілі. Кожны ў Беларусі мусіць мець мажлівасць набыць аўто эўрапескага ці амерыканскага вырабу.

Мы дажыліся да таго, што ў Польшчы пенсія складае 500 эўра, а заробак – 1 000, у Беларусі ж – у 3-5 разы менш. А цэны ў палякаў ды літоўцаў на ежу, вопратку ды пральныя сродкі ў разы меншыя за нашыя. Калі станем еўрапейскай краінай, тады будзем жыць значна лепш.

Мы мусім выйсці з усіх саюзаў з Расіяй і ўсталяваць дэмакратыю. Гэта перадумова праграмы Маршала-3. Мы можам атрымаць сотні мільярдаў даляраў крэдытаў ад ЭЗ і ЗША, калі захочам жыць як у цывілізаваным сьвеце. Колісь немцам, якія пазбавіліся ад Гітлера, дапамаглі стаць адной з самых багатых краінаў сьвету. Потым дапамаглі Грэцыі. Зараз настане наша чарга стаць эўрапейскай краінай, а не губерніяй Расіі. Але грошы дадуць толькі пад рэформы ад дыктатуры да дэмакратыі. Пад увядзеньне прыватнай уласнасці, ў тым ліку на зямлю.

А Лукашэнка скажаў, што хоча будаваць з нашай краіны агульны дом з Расіяй. Гэта інтэрнат ці, па-руску – “общеежитие”. Я супраць. Беларусь – наш Дом. Уладзімір Караткевіч казаў, што Беларусь – наш Дом, наш Храм. І я ўпэўнены, што амаль усе жыхары нашай краіны хочуць будаваць у нас Эўрапейскі Дом з бел-чырвона-белым сьцягам на даху, а не эўразійскае “об-

щеежитие”. Мы ўсе робім у кватэры эўрарамонт, і ніхто – эўразійскі.

Скажыце, дзе вы бачылі дом, у якога тры сьцяны ёсць, а чацвёртай няма? Дзе вы бачылі, каб у доме без сьцяны жылі людзі? Мы так жывем у Беларусі, бо ня маем мяжы з Расіяй. І да нас з Расіі прэцца ўвесь крымінал, наркатыкі. Трэба ўсталяваць мяжу з Расіяй, і мы станем жыць бясшпечна, як жывуць людзі ў Эўропе. А з ЭЗ трэба ўвесьці бязвізавы рэжым.

Я лічу, што кожная сям'я мусіць мець сваю кватэру ці дом, а таксама дачу. Хопіць жыць па-жабрацку ў “общеежитиях”!

Большасць прадстаўнікоў, якіх мы накіравалі ў выбарчыя камісіі, чыноўнікі не дапусьцілі, адсеялі. А раз вашы галасы могуць прыпісваць тым, хто будзе ціхенька падтрымліваць рост цэнаў, коштаў на жылло, пагаршэньне жыцця. Менавіта так адбылося пасля прэзыдэнцкіх выбараў–2010, калі вы страцілі вялікія грошы ў ашчад-банках. Калі цэны сягнулі касмічных высот і сталі нашымі спадарожнікамі.

У 1995 годзе А.Лукашэнка заклікаў вас перад выбарамі ў парламент: «Я ні за кога не буду голосавать. Ни за кого! Все равно обманут. Одни ушли со льготами, вторые придут – льготы прихватят, я не пойду голосовать!» (БТ 20.04.1995).

Сёння ў нас тое ж самае. Толькі свабодныя выбары прэзідэнта вырашаць лёс Беларусі.

Калі будуць жыць у нашых душах маральныя хрысьціянскія каштоўнасьці, а яны бел-чырвона-белага колера, тады будуць жыць беларусы і беларускі, вашы дзеці і ўнукі. Давайце адбудуем разам наш эўрапейскі Дом-Храм – Беларусь.

Урэшце вам ліст ад сябраў БНФ:

23 верасня мы з ранку пайдзем па грыбы. Потым папрацуем на градах. А увечары накроем стол ды кульнем чарку за памяць нашых продкаў, за вяртаньне бел-чырвона-белага сьцяга і герба Пагоня. Уздымем келіхі і вып'ем за шчасьце нашых дзетак і ўнукаў. За перамогу! Ды разам гукнем: Жыве Беларусь!

І будзем жыць у сям'і эўрапейскіх народаў і ў сяброўстве з амерыканцамі.

Уладзімер Падгол, кандыдат у дэпутаты, Менск.